

Monitoring Vaccinatiegraad Nationaal Programma Grieppreventie 2009

Monitoring Vaccination rate Dutch National Influenza Prevention Program 2009

Nationaal Programma Grieppreventie

In Nederland is in 1997 het Nationaal Programma Grieppreventie (NPG) ingevoerd, met als doel ziekte en sterfte als gevolg van griep te voorkomen. Complicaties van influenza doen zich vooral voor bij bepaalde hoogrisicopatiënten. Op advies van de Gezondheidsraad worden deze hoogrisicopatiënten uitgenodigd door hun huisarts voor de gratis vaccinatie. De geïndiceerde hoogrisicogroepen zijn:

- alle patiënten van 60 jaar en ouder;
- patiënten met pulmonale aandoeningen, cardiovasculaire aandoeningen, diabetes mellitus of ernstige nierinsufficiëntie;
- bovendien wordt vaccinatie aanbevolen voor patiënten met verminderde weerstand als gevolg van een ziekte of medicijngebruik (bv. chemotherapie).

In 2009 kwam dezelfde doelgroep ook in aanmerking voor vaccinatie (twee prikken met minimaal twee weken tussentijd) tegen het nieuwe influenza A (H1N1). In de huisartsenpraktijk werd deze vaccinatie ook aangeboden aan zwangeren en mantelzorgers van ernstig zieke risicopatiënten, wanneer zij zich zelf meldden. Ter voorkoming van transmissie wordt vaccinatie ook aanbevolen voor praktijkmedewerkers (huisartsen, praktijkondersteuners en -assistenten).

Monitoring

In opdracht van het Centrum voor Bevolkingsonderzoek (RIVM), worden gegevens uit elektronische patiënten dossiers van LINH-huisartsenpraktijken geëvalueerd op het aantal patiënten dat conform de richtlijnen uit de NHG-Standaard 'Influenza en Influenzavaccinatie' in aanmerking komt voor influenzavaccinatie en welke van deze patiënten worden gevaccineerd.

Dutch National Influenza Prevention Program

In 1997 The Netherlands established an infrastructure for influenza vaccination called the Dutch National Influenza Prevention Program (NPG). Aim is to protect people from illness and death due to influenza. On advice of the Dutch Health Council people at high risk for complications of influenza are personally invited to see their family doctor for a free of charge vaccination. People at high risk are defined as:

- all patients in the age of 60 year or older
- people with lung diseases, cardiovascular diseases, diabetes mellitus, or serious kidney conditions; and
- people with poor resistance due to other illnesses or medical treatment such as chemotherapy.

In 2009, the vaccination campaign for these people at high risk was extended with a vaccination (two shots within a period of two weeks) against A (H1N1) influenza. In general practice this vaccination was also offered to pregnant women and people who give informal care to very ill patients at risk. Because of transmission reasons, practice staff members (general practitioners and practice assistants) were expected to be vaccinated also.

Monitoring

At request of the Centre for Population Screening (RIVM) patient data is extracted from the electronic medical record systems of Dutch general practices linked to the LINH project. The aim of the project is to monitor the size of the different groups at risk and their vaccination rate.

Belangrijkste resultaten 2009

(n=72 huisartsenpraktijken met 262.958 patiënten)

Seizoensgriep

- 31,8% van de totale populatie werd aangemerkt als hoogrisicopatiënt.
- Van de hoogrisicopopulatie werd 70,4% gevaccineerd; dit betreft 22,4% van de totale populatie.
- De vaccinatiegraad van de afzonderlijke hoogrisicogroepen is vergelijkbaar met eerdere jaren.
- De vaccinatiegraad was het hoogst onder patiënten met diabetes mellitus (83,3%), patiënten met een cardiovasculaire aandoening (80,7%) en patiënten met een pulmonale aandoening (73,1%).
- 20,9% van de praktijkpopulatie werd geselecteerd als hoogrisicopatiënt, op basis van een leeftijdsindicatie (60+). De vaccinatiegraad van mensen met een leeftijdsindicatie was 76,3%.
- De vaccinatiegraad van de mensen met één indicatie is 62,6%; bij mensen met meer dan één indicatie is de vaccinatiegraad hoger, namelijk 82,3%.

Nieuwe influenza A (H1N1)

- In 2009 werd dezelfde populatie ook uitgenodigd om deel te nemen aan de vaccinatie tegen nieuwe influenza A (H1N1). Van de hoogrisicopatiënten werd 64,0% volledig (2 keer) gevaccineerd tegen nieuwe influenza A. 71,8% van de hoogrisicopopulatie werd minimaal één keer gevaccineerd tegen nieuwe influenza A (H1N1);
- Van de hoogrisicopopulatie voor de seizoensgriep heeft 63,5% zich laten vaccineren tegen zowel de seizoensgriep als tenminste één keer tegen de nieuwe influenza A (H1N1).

Vaccinatiestatus praktijkpersoneel

- 74,1% van de deelnemende huisartsen werd gevaccineerd tegen seizoensgriep en 88,9% tegen nieuwe influenza A (H1N1). Van de assistentes/POH-ers werd 54,2% gevaccineerd tegen seizoensgriep en 73,6% tegen nieuwe influenza A (H1N1).
- In 23,5% van de praktijken hebben alle praktijkmedewerkers zich laten vaccineren tegen zowel de seizoensgriep als tegen de nieuwe influenza A (H1N1), in 7,4% van de praktijken heeft geen van de praktijkmedewerkers zich laten vaccineren tegen zowel seizoensgriep als nieuwe influenza A (H1N1). De vaccinatiestatus van praktijkpersoneel was niet significant van invloed op de vaccinatiegraad van de patiëntenpopulatie.

Main results 2009

(n=72 general practices with 262.958 listed patients)

Seasonal flu

- 31.8% of the practice population was identified as being at high-risk.
- Vaccination rate among the target population was 70.4% (22.4% of the practice population).
- The National Influenza Program showed yearly stable vaccination rates.
- The vaccination rate was highest for patients with diabetes (83.3%), cardiovascular diseases (80.7%) and pulmonary diseases (73.1%).
- 20.9% of the practice population was identified as being at high-risk due to their age (60 years or older); their vaccination rate was 76.3%.
- The vaccination increased with the number of different indications for belonging to the people at risk. The vaccination rate was 62.6 for patients with only one indication and increased to 82.3% for patients with two or more indications.

H1N1

- In 2009, the same population was invited to get vaccinated against influenza A (H1N1). 71.8% of the patients at risk was vaccinated at least once against influenza A (H1N1) and 64.0% of the patients at risk was vaccinated twice against influenza A(H1N1).
- 63.5% of the people at high risk was vaccinated for the seasonal flu as well as for the A (H1N1) at least once.

Vaccination rate practice staff-members

- 74.1% of general practitioners was vaccinated against seasonal flu and 88.9% of the general practitioners was vaccinated at least once against influenza A (H1N1). 54.2% of the practiced assistants was vaccinated against seasonal flu and 73.1% of them was vaccinated against influenza A(H1N1) at least once.
- In 23.5% of the practices, all of the practice staff members were vaccinated for the seasonal flu as well as for the A (H1N1) flu. In 7.4% of the practices, none of the practice staff members were vaccinated for the seasonal flu as well as for the A (H1N1) flu. The vaccination rate of the practice staff members was of no significant influence on the vaccination rate of the population at risk in the practices.

Hoogrisicoaandoeningen

Tabel 1 Omvang van de hoogrisicopopulatie,* vaccinatiegraad seizoensgriep (2008-2009) en vaccinatiegraad nieuwe influenza A (H1N1) in 2009

	2008		2009	
	56 praktijken 210.713 patiënten		72 praktijken 262.958 patiënten	
	n	%	n	%
Omvang doelgroep*	64.213 hoogrisicopatiënten	30,5% van praktijkpopulatie	83.524 hoogrisicopatiënten	31,8% van praktijkpopulatie
Seizoensgriep				
Gevaccineerde hoogrisicopatiënten:	45.903 hoogrisicopatiënten	21,8% van praktijkpopulatie	58.832 hoogrisicopatiënten	22,4% van praktijkpopulatie
Vaccinatiegraad van de doelgroep:		71,5% van hoogrisicopopulatie		70,4% van hoogrisicopopulatie
Nieuwe influenza A (H1N1)				
Een of 2 keer gevaccineerd:	nvt	nvt	59.989 hoogrisicopatiënten	71,8% van hoogrisicopopulatie
Volledig (2 keer) gevaccineerd:	nvt	nvt	53.429 hoogrisicopatiënten	64,0% van hoogrisicopopulatie

* Als zodanig geselecteerd door de huisartsenpraktijken, als zijnde in aanmerking komende voor de seizoensgriepvaccinatie.

Tabel 2 Omvang en vaccinatiegraad van de hoogrisicopopulatie, naar indicatiegroepen* (2008-2009)

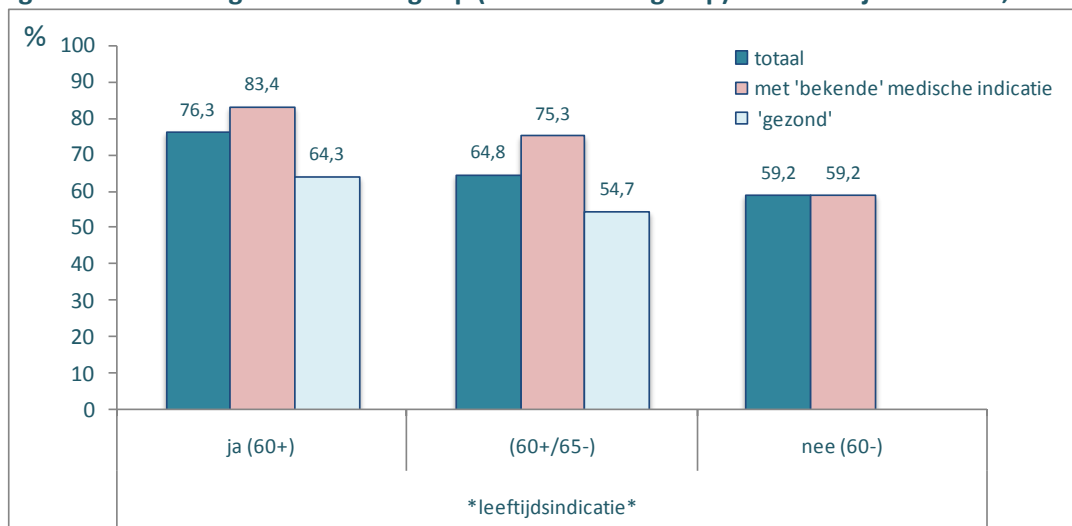
Doelgroep*	Vaccinatiegraad Seizoensgriep		Vaccinatiegraad nieuwe influenza A (H1N1)					
	% van praktijk populatie		% van doelgroep					
	% van praktijk populatie	% van praktijk populatie	% van doelgroep	% van doelgroep				
Verdeling naar indicatie volgens specificaties NHG richtlijn [#]	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2009	
							1 of 2x	Volledig (2x)
Pulmonale aandoeningen	7,8	8,3	5,8	6,0	74,3	73,1	75,1	66,8
Cardiovasculaire aandoeningen	13,4	13,9	11,0	11,2	82,3	80,7	80,7	72,9
Diabetes mellitus	4,8	4,8	4,1	4,0	85,1	83,3	82,7	74,1
Chronische nierinsufficiëntie	0,38	0,47	0,32	0,39	84,0	81,8	84,0	74,9
HIV	0,03	0,03	0,02	0,02	56,1	70,5	79,5	69,2
Verminderde weerstand	1,4	1,6	1,1	1,2	77,7	75,7	77,1	67,7
Ademhalingsstrn door neurol aand	0,20	0,24	0,15	0,19	77,4	78,9	79,1	69,6

* als zodanig geselecteerd door de huisartsenpraktijken

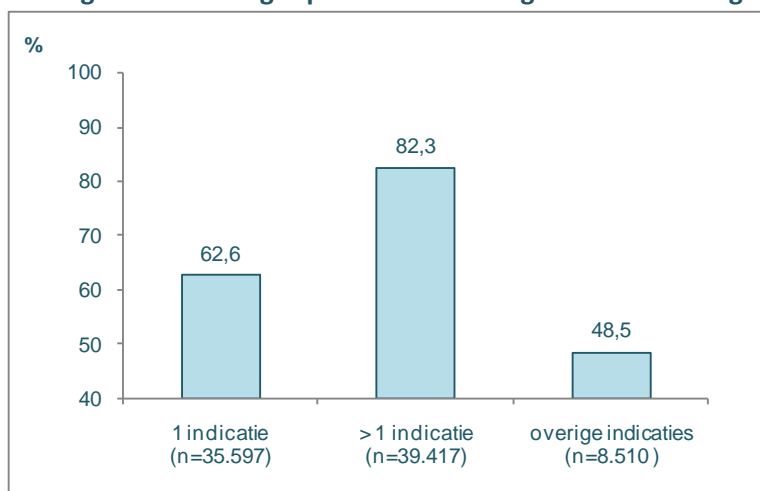
[#] I.v.m. multi-morbiditeit kunnen patiënten tot meerdere hoogrisicogroepen behoren, ze worden in elke categorie meegeteld

Hoogrisicoaandoeningen

Figuur 1 Vaccinatiegraad seizoensgriep (% tov de doelgroep) naar leeftijdsindicatie, 2009

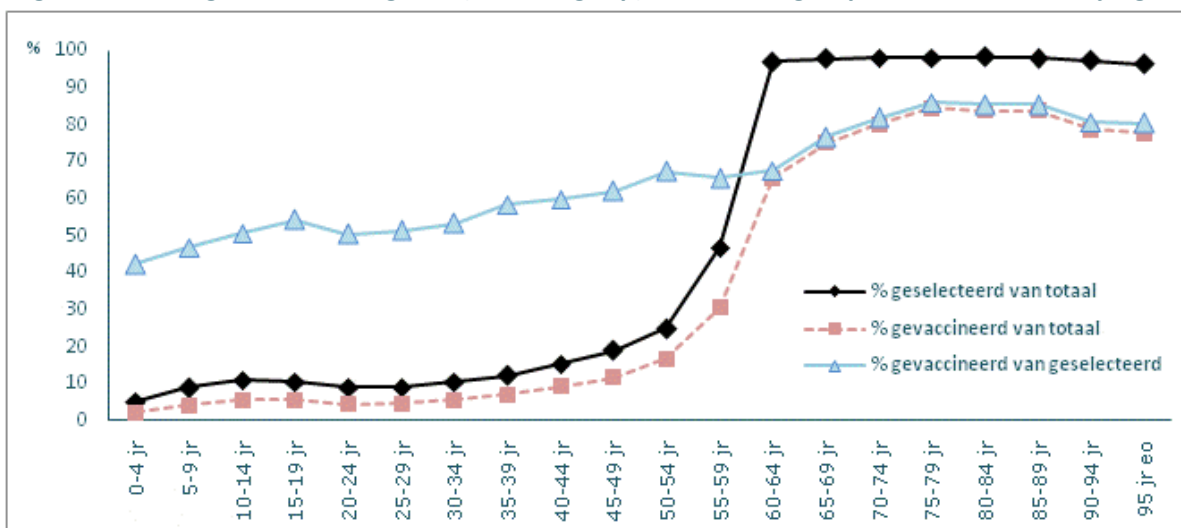

Figuur 2 Vaccinatiegraad seizoensgriep naar aantal hoogrisicoaandoeningen* in 2009 (%)

* **1 indicatie**: óf een pulmonale aandoening, óf een cardiovasculaire aandoening, óf diabetes mellitus, óf chronische nierinsufficiëntie óf HIV, óf verminderde weerstand, óf een ademhalingsstoornis door een neurologische aandoening, óf een leeftijdsindicatie (60+); **≥1 indicatie**=meer dan 1 van de eerder genoemde indicaties; en "**overige indicaties**" = geen van de eerder genoemde indicaties. De patiënten in de groep "overige indicaties" zijn patiënten die in aanmerking komen voor een vaccinatie volgens selectie door huisarts, maar waarvoor de indicatie niet uit de verzamelde gegevens te achterhalen is.

Figuur 3 Omvang en vaccinatiegraad (seizoensgriep) van de doelgroep in 2009, naar leeftijdsgroepen

Seizoensgriep en Nieuwe influenza A (H1N1) & vaccinatiestatus praktijkpersoneel

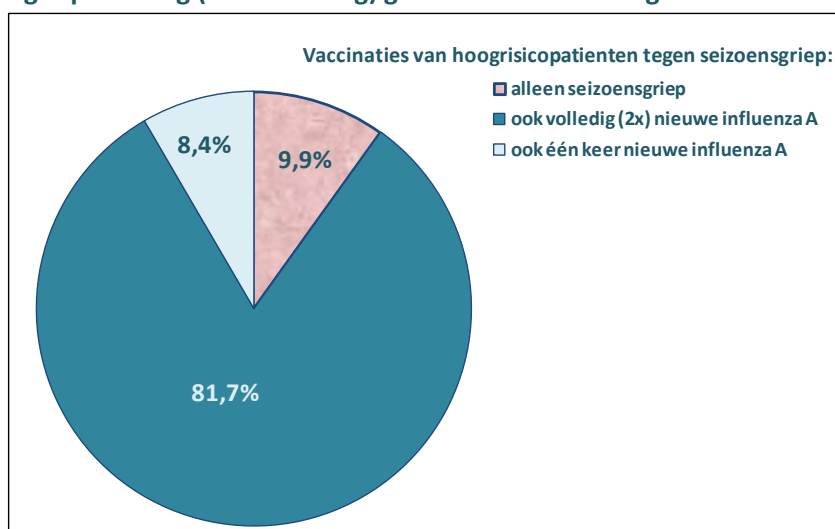
Tabel 4 Combinaties van vaccinaties (seizoensgriep en nieuwe influenza A) bij hoogrisicopatiënten in 2009

	% gevaccineerd van hoogrisicopopulatie (n=83.524)	% gevaccineerd van totale populatie (n=262.958)
Alle drie de vaccinaties	57,5	18,3
Seizoensvaccinatie, en minimaal één keer nieuwe influenza A (H1N1)	63,5	20,2
Volledig nieuwe influenza A (H1N1), geen seizoensgriep	6,4	2,0
Minimaal één keer nieuwe influenza A (H1N1), geen seizoensgriep:		
Wel seizoensgriep, geen nieuwe influenza A (H1N1)	8,4	2,7
Wel seizoensgriep, geen nieuwe influenza A (H1N1)	7,0	2,2

*Als zodanig geselecteerd door de huisartsenpraktijken, als zijnde in aanmerking komende voor de seizoensgriepvaccinatie.

Alle in het EPD gevonden gevaccineerde patiënten (niet alleen de gevaccineerde hoogrisicopatiënten)

Figuur 4 Alle gevaccineerde hoogrisicopatiënten tegen seizoensgriep; uitgesplitst naar % patiënten die alleen werden gevaccineerd tegen seizoensgriep en het % patiënten dat naast seizoensgriep ook nog (1x of volledig) gevaccineerd werd tegen nieuwe influenza A

Tabel 5 Vaccinatiegraad praktijkpersoneel (%)

	Seizoensgriep:	Nieuwe influenza A (H1N1) (1 of 2x):
Huisartsen	74,1%	88,9%
Assistentes/POH-ers	54,2%	73,6%

Tabel 5a Vaccinatiestatus praktijkpersoneel in de praktijken*

	Seizoensgriep:			Nieuwe influenza A (1 of 2x):		
	Alle (%)	Deel (%)	Geen (%)	Alle (%)	Deel (%)	Geen (%)
Huisartsen	55,9	26,5	17,6	69,1	23,5	7,4
Assistentes/POH-ers	30,9	48,5	20,6	41,2	51,5	7,4
Alle praktijk medewerkers	26,5	60,3	13,2	33,8	58,8	7,4

* geen significante invloed op vaccinatiegraad patiëntenpopulatie

Het Nationaal Programma Grieppreventie wordt gecoördineerd door de Stichting Nationaal Programma Grieppreventie (SNPG) onder regie van het RIVM, Centrum voor Bevolkingsonderzoek en komt ten laste van de VWS begroting. Het Nederlands Vaccin Instituut verzorgt de inkoop en distributie van de influenzavaccins. Monitoring van het Nationaal Programma Grieppreventie vindt plaats door het Landelijk Informatie Netwerk Huisartsenzorg (LINH) in opdracht van het RIVM, Centrum voor Bevolkingsonderzoek. LINH is een samenwerkingsverband van NIVEL, IQ healthcare, LHV en NHG. De praktische uitvoering van het onderzoek is in handen van IQ healthcare, van het UMC St Radboud. Jaarlijks wordt onderzocht hoeveel patiënten conform de richtlijnen uit de NHG-Standaard 'Influenza en Influenzavaccinatie' in aanmerking komen voor influenzavaccinatie en welke van deze patiënten worden gevaccineerd.